

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาความสัมพันธ์ไทย - สหรัฐอเมริกา ในอีกด้านหนึ่งตามวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ดำเนินการรวบรวมรายละเอียดข้อมูล นำมาเขียนในแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ตามกระบวนการศึกษา เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้ ด้วยกรรมวิธีวิจัยเอกสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องได้เสร็จสิ้นครบตามเนื้อหาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะมีขอบเขตมุ่งไปที่พัฒนาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของสองประเทศ โดยผ่านองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมและปราบปราม ทั้งนี้ เพื่อให้มีความรู้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา 3 ประการ คือ

1. เพื่อเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่ต่างได้รับในความร่วมมือที่เกิดขึ้น จากการควบคุมและปราบปรามการค้าขนเสพติดของไทย และสหรัฐอเมริกา
2. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับมาตรการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดของไทย และสหรัฐอเมริกา
3. เพื่อให้ทราบรูปแบบ และวิธีการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรของไทย และสหรัฐอเมริกา ในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดในช่วงเวลาที่ศึกษา

ผลการศึกษาค้นคว้าได้พบว่าเหตุของความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของไทยกับสหรัฐอเมริกา เกิดจากการที่ไทยและสหรัฐอเมริกาประสบปัญหายาเสพติดภายในประเทศของตน และได้ตระหนักถึงภัยจากยาเสพติดว่า เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาความมั่นคง ที่จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศเข้าแก้ไขปัญหานี้ ซึ่งการที่ค้นคว้าที่มาของยาเสพติดของไทยและสหรัฐอเมริกามาจากแหล่งใหญ่เดียวกัน คือ ตามแหล่งขุมทองคำ จึงทำให้ทั้งสองประเทศแสวงหาความร่วมมือด้วยการประสานนโยบายในระดับทวิภาคี เพื่อร่วมกันสกัดกั้นยาเสพติดออกนอกพื้นที่แหล่งผลิต ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตประเทศพม่า โดยมีการดำเนินงานควบคุมและปราบปราม ด้วยวิธีปฏิบัติที่แตกต่างตามนโยบายของแต่ละด้านแต่สอดคล้องกันของสองประเทศ กล่าวคือ สหรัฐอเมริกามุ่งใช้วิธีคัดเส้นทางลำเลียง โดยอาศัยความร่วมมือจากประเทศเจ้าของพื้นที่คือไทย และเสนอให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ ส่วนไทยได้เลิกให้การสนับสนุนชนกลุ่มน้อยบริเวณชายแดนไทย - พม่า เป็นแนวกันชน พร้อมกับดำเนินความสัมพันธ์อันดีกับพม่าด้วยการส่งเสริมความมั่นคง และร่วมมือกันเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ความสำคัญของปัญหาสุขภาพจิตต่อสหรัฐอเมริกา ตามที่ศึกษาในบทที่ 2 ทั้งในเรื่องทักษะด้านความมั่นคงที่มีการปรับเปลี่ยน สถานการณ์อาชญากรรม และปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งมาประกอบเป็นนโยบายต่างประเทศที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการควบคุมและปราบปราม สามารถนำมาสรุปสาเหตุของความร่วมมือทางด้านสหรัฐอเมริกาได้ 2 ประการ คือ

- 1) การปรับนิยามในเรื่องความมั่นคง ที่มองคุณภาพของคน รวมถึงปัญหาสุขภาพจิตเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาความมั่นคงในประเทศ
- 2) นโยบายและวิธีการสกัดกั้นยาเสพติดด้วยการตัดเส้นทางผ่านจากแหล่งที่มาภายนอก ทำให้มีการแสวงหาความร่วมมือกับประเทศที่อยู่ในบริเวณพื้นที่แหล่งผลิต

สำหรับทางด้านไทยนั้น ความเกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพจิตของสหรัฐอเมริกา ตามที่ศึกษาในบทที่ 3 พบว่า ผู้ก่อกวนการดำเนินความสัมพันธ์กับพม่า ทั้งนี้ เนื่องจากในอดีตไทยประสบปัญหาด้านความมั่นคงซึ่งต้องดำเนินการแก้ไขควบคู่ไปกับปัญหาอื่น ไทยจำเป็นต้องดำเนินนโยบายตามแนวชายแดนไทย - พม่า ด้วยการอาศัยชนกลุ่มน้อยที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลทหารเป็น "รัฐกันกระแทก" เพื่อใช้เป็นกันชนขวางกั้นอุดมการณ์ทางการเมืองและการปกครองที่แตกต่าง ซึ่งในอดีตมีการกล่าวไว้ว่า ไทยได้สนับสนุนอาวุธให้แก่กองกำลังชนกลุ่มน้อยเพื่อใช้ในการสู้รบ นอกจากนี้ การที่ไทยไม่มีความชัดเจนเรื่องนโยบายการปราบปรามการลักลอบค้ายาเสพติดตามบริเวณชายแดน จึงทำให้มีการปล่อยปละละเลยให้ยาเสพติดบางส่วนถูกลักลอบนำออกมาจากพม่า ผ่านเส้นทางลำเลียงในไทย และแพร่กระจายไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตลาดใหญ่ที่มีการบริโภคยาเสพติดในปริมาณสูง กระทั่งต่อมาเมื่อสถานการณ์โลกเปลี่ยนไป สงครามเย็นยุติ ไทยไม่มีความจำเป็นต้องอาศัยชนกลุ่มน้อยเป็นกันชนอีก นโยบายด้านความมั่นคงที่มีต่อพม่าจึงได้มีการปรับเปลี่ยน โดยนโยบายหลักไม่ต้องการเข้าไปก้าวร้าวกิจการภายใน และยุติการให้ความช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยเพื่อสนับสนุนให้ทำการสู้รบ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายด้านความมั่นคงที่ไทยมีต่อพม่าในปัจจุบัน ซึ่งส่งเสริมให้การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตบริเวณชายแดนมีความจริงจังมากขึ้นกว่าในอดีตสามารถนำมาสรุปได้ 4 ประการ คือ

- 1) การให้ความร่วมมือกับพม่าในการป้องกัน ปราบปราม การค้ายาเสพติด และเคมีภัณฑ์ตามบริเวณชายแดน ทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี
- 2) การไม่สนับสนุนชนกลุ่มน้อยให้ดำเนินการเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลพม่า และไม่ให้นักกเลเหล่านี้ใช้ดินแดนไทยเป็นฐานปฏิบัติการต่อต้านรัฐบาลพม่า รวมทั้ง ให้มีการลงโทษอย่างจริงจังต่อผู้ให้การสนับสนุน

3) การควบคุมชนกลุ่มน้อยอย่างเข้มงวด เพื่อมิให้ดำเนินการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย และต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย - พม่า

4) การเสริมสร้างความเข้าใจอันดี แสดงท่าทีที่ชัดเจน และการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้พม่าเห็นอย่างเป็นทางการว่า ไม่มีการสนับสนุนใด ๆ ต่อชนกลุ่มน้อยทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการในพื้นที่

การสิ้นสุดของสงครามเย็น ซึ่งทำให้ไทยไม่ต้องระแวงเรื่องการเผยแพร่ลัทธิทางการเมือง จึงมีส่วนสำคัญที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายในภาพรวมที่ไทยมีต่อพม่าไปจากอดีต ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ไทย - พม่า ดำเนินไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งการที่รัฐบาลไทยมีนโยบายมุ่งที่จะรักษาและเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับรัฐบาลพม่า ด้วยบรรยากาศแห่งความร่วมมือระหว่างกัน โดยไม่เป้าหมายทางการค้าเพื่อผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ จึงได้ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือเพื่อการแก้ไขปัญหาค้างในต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาชายแดน

สำหรับปัญหาการขยายตัวของการค้ายาเสพติดจนกลายเป็นขบวนการในพม่าพบว่า เกิดขึ้นจากกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อยในรัฐฉานที่ต้องการแบ่งแยก เพื่อปลดแอกตัวเองจากการปกครองของพม่า ทั้งนี้ ชนกลุ่มน้อยดังกล่าวต่างหารายได้บำรุงกองกำลังด้วยการค้ายาเสพติด โดยเฉพาะฝิ่นและเฮโรอีน เพื่อนำเงินมาจัดซื้ออาวุธไว้ใช้ในการสู้รบ ซึ่งเรื่องการค้ายาเสพติดของชนกลุ่มน้อยนั้น เคยมีการกล่าวอ้างกันว่า ได้รับการสนับสนุนลับ ๆ จากหน่วย CIA ของสหรัฐอเมริกา ที่เข้ามาปฏิบัติการในพื้นที่เพื่อยับยั้งการแผ่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาค โดยให้การสนับสนุนผ่านรัฐบาลไทย เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์นี้ ทำให้พม่ามองปัญหาชายแดนที่เกิดขึ้นในดินแดนรัฐฉานและถูกดำเนินออกไปทั่วโลกว่า เป็นผลพวงมาจากการกระทำของสหรัฐอเมริกา และเมื่อพม่ายังตระหนักถึงปัญหาการรวมชาติเพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นเป็นปัญหาสำคัญมากกว่าปัญหาอื่น สหรัฐอเมริกาจึงไม่สามารถแสวงหาความร่วมมือใด ๆ จากพม่าได้ นอกจากนี้ การที่สหรัฐอเมริกาประกาศว่าบาตรพม่าด้วยเรื่องละเมิดสิทธิมนุษยชนในปี 2531 ภายหลังจากการยึดอำนาจของรัฐบาลทหาร ความสัมพันธ์ของสองประเทศจึงตกต่ำลงมากยิ่งขึ้น ประกอบกับบทบาทในการเป็นผู้นำโลกประชาธิปไตยของสหรัฐอเมริกาที่ทำให้ต้องดำเนินนโยบายที่บาตรนำมาก่อนนโยบายอื่น รวมทั้งนโยบายปราบปรามยาเสพติด สหรัฐอเมริกาจึงตกอยู่ในปัญหาของอุดมการณ์ ซึ่งทำให้ไม่สามารถเข้าไปแก้ไขปัญหายาเสพติดจากแหล่งผลิตโดยตรงในพม่าได้ เพราะไม่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ดังนั้น การแก้ไขปัญหายาเสพติดของสหรัฐอเมริกาจึงได้เปลี่ยนวิธีการมาแสวงหาความร่วมมือกับไทยเพื่อผลในการสกัดกั้นด้วยการตัดเส้นทางลำเลียงยาเสพติด

ด้วยข้อเท็จจริงดังกล่าว ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของนโยบายจึงได้เกิดขึ้น ซึ่งเมื่อไทยต้องการแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในประเทศ แต่เกินศักยภาพที่จะกระทำให้ครอบคลุมได้ทั้งหมด และสหรัฐอเมริกาต้องการให้ความช่วยเหลือ นโยบายของสองประเทศจึงประสานเข้ากันได้ ในผลประโยชน์ต่างตอบแทนที่ได้รับ เกิดเป็นนโยบายร่วมกันในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติด

การศึกษาความร่วมมือไทย - สหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดนี้ จะเป็นกรณีที่แสดงให้เห็นถึงความประสงค์ของฝ่ายบริหารของสองประเทศที่มีจุดยืนเดียวกัน ในความต้องการที่จะจัดปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นภายในประเทศของตนให้หมดไป ทั้งโดยการลดจำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดภายในประเทศ การสืบหาแหล่งที่มาของการผลิตยาเสพติด และการดำเนินนโยบายปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อผลในการทำยาให้หมดสิ้น ซึ่งแม้จะไม่สามารถกำจัดได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยก็จะเป็นการปราบ เพื่อมิให้มีการขยายเครือข่ายไปเป็นองค์กรหรือขบวนการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศขนาดใหญ่ และยังส่งผลไปในการป้องกันอาชญากรรมอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องผูกพันมาจากปัญหาเสพติดมิให้ทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในกรณีของสหรัฐอเมริกาที่มีนโยบายมุ่งเน้นลดความต้องการและการสนองตอบ (อุปสงค์ และ อุปทาน) โดยการกำจัดเครือข่ายของการกระทำผิด ในลักษณะของการควบคุมและปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติดในต่างประเทศเพื่อตัดเส้นทางลำเลียงออกจากแหล่งผลิต โดยเมื่อ DEA ได้ระบุว่าไทยถูกใช้เป็นที่ตั้งเส้นทางผ่านของยาเสพติดออกจากดินแดนตามเหลี่ยมทองคำ ที่มีการลักลอบนำเข้าไปยังสหรัฐอเมริกา ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงมีความต้องการที่จะสกัดกั้นด้วยวิธีการตัดเส้นทางลำเลียง ทั้งนี้ เมื่อสหรัฐอเมริกาไม่สามารถใช้กำลังเข้าปราบปรามแหล่งผลิตได้โดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในประเทศพม่าเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไม่ว่าผู้ใดก็ตาม ประเทศไทยซึ่งเป็นรัฐผู้มีส่วนในหน้าที่ที่ถูกใช้เป็นที่ตั้งเส้นทางลำเลียงยาเสพติด จึงเป็นประเทศเป้าหมายในการดำเนินงาน จนมีการผลักดันและส่งเสริมเกิดเป็นความร่วมมือระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา ขึ้น เพื่อผลในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติด ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการที่นโยบายของสองประเทศสามารถสอดคล้องและประสานเข้ากันได้เป็นอย่างดี

ผลสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ถึงเหตุของความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดของไทยกับสหรัฐอเมริกานั้น ผู้วิจัยค้นพบว่า ในยุคปัจจุบันปัญหาเสพติดเป็นปัญหาองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่สำคัญ ซึ่งมีพลังและความโดดเด่นก้าวขึ้นมามีบทบาทในด้านมืดของเวทีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามที่ได้เกริ่นไว้ในบทนำ อีกทั้ง ยังเป็นตัวแทนที่มีอิทธิพลทำให้อำนาจรัฐสามารถแผ่ขยายสันถวไมตรีและความมั่นคงด้วยวิธีการแพร่กระจายยาเสพติด ซึ่งจะค่อย ๆ กัดกร่อน

จากภายใน ทำลายคน สังคม ถึงแวดล้อม และเมื่อได้ขยายตัวเป็นวงกว้างครอบคลุมไปทั่วก็จะทำให้คนขาดคุณภาพ สังคมอ่อนแอ ถึงแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยให้ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข ส่งผลให้ประเทศขาดเกราะคุ้มกัน จนไม่อาจต้านทานภัยคุกคามใด ๆ ที่จะมากระทบจากภายนอก

บทวิเคราะห์ข้างต้น เป็นข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาในบทที่ 2 และ 3 หลังจากผู้วิจัยได้พยายามค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อหาคำตอบถึงเหตุของความร่วมมือที่กลับกลายมาเป็นผลประโยชน์ที่ต่างได้รับตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในข้อแรก แต่เมื่อได้ทำการศึกษาต่อไปในบทที่ 4 เพื่อทราบพัฒนาการความร่วมมือระหว่างองค์กรไทยและสหรัฐอเมริกา ในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดตามวัตถุประสงค์ในข้อ 2 และ 3 ผู้วิจัยค้นพบต่อไปว่า ความร่วมมือระหว่างรัฐ ยังคงมีศักยภาพที่จะควบคุมและจัดการกับขบวนการผลิตและค้ายาเสพติด ซึ่งรวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการควบคุมองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติลักษณะอื่น ที่สืบเนื่องผูกพันมาจากปัญหาเสพติด บทบาทและอำนาจของรัฐในโลกปัจจุบันจึงมิได้เสื่อมถอยลงแต่อย่างไร และยังสามารถผนึกกำลังร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดรวมถึงปัญหาใด ๆ ในกรณีอื่นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ทั้งนี้ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยวิธีการประสานผลประโยชน์ที่ต่างฝ่ายต่างได้รับ หรือคาดหวังว่าจะได้รับตามเป้าหมายที่ตนต้องการ ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่นโยบายระหว่างรัฐและกิจกรรมของแต่ละฝ่ายสนับสนุนเข้ากันได้ก็จะส่งเสริมให้ความร่วมมือเกิดขึ้นเห็นผลที่เป็นรูปธรรมอันเนื่องมาจากความจริงจังในการปฏิบัติ

การยืนยันกรอบความคิด

ผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ ปรากฏว่า สอดคล้องกับกรอบความคิดในการศึกษาเรื่องของการร่วมมือ ที่ได้วางเป็นแนวทางตั้งต้นไว้เมื่อเริ่มการศึกษา เพื่อที่จะนำมาใช้ในการตอบประเด็นปัญหา และกำหนดขอบเขตของการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ บทสรุปที่ได้จึงถือเป็นการยืนยันและคอกย้ำความเป็นจริงตามแนวคิดของ โรเบิร์ต เอ โทเฮน ซึ่งเขียนถึงความร่วมมือไว้ในหนังสือชื่อ "After Hegemony : Cooperation and Discord in The World Political Economy" ที่ได้ให้คำจำกัดความว่า หมายถึง กระบวนการประสานนโยบายของสองประเทศ โดยที่แต่ละประเทศจะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายในประเด็นนั้น ๆ เพื่อบรรลุถึงผลได้ของแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นไปแล้วว่า ความร่วมมือของไทยและสหรัฐอเมริกาก็อยู่บนพื้นฐานของการปรับเปลี่ยนและการประสานนโยบายของทั้งสองฝ่ายด้วยเช่นกัน

บทวิเคราะห์ผลการศึกษจากข้อมูลต่าง ๆ เมื่อนำมาประกอบคำยืนยันที่ได้จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติด ของสำนักงาน ป.ป.ส. และ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ทำให้ได้ข้อสรุปถึงความมือที่เกิดขึ้นระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา ในกรณีศึกษา 2 ประการ คือ

1. การดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของไทย ทั้งมาตรการควบคุมและปราบปรามภายในประเทศ หรือการแสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศ มิได้เป็นไปเพราะความต้องการของสหรัฐอเมริกา แต่เป็นเพราะไทยกำลังเผชิญกับปัญหาวิกฤตยาเสพติดภายในประเทศ ซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ความช่วยเหลือที่ได้จากสหรัฐอเมริกาถือเป็นส่วนเสริมที่จะนำมาสนับสนุนการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงถือเป็นผลประโยชน์ได้แก่ที่ไทยได้รับ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยไม่ผูกพันไปถึงเรื่องใด ๆ

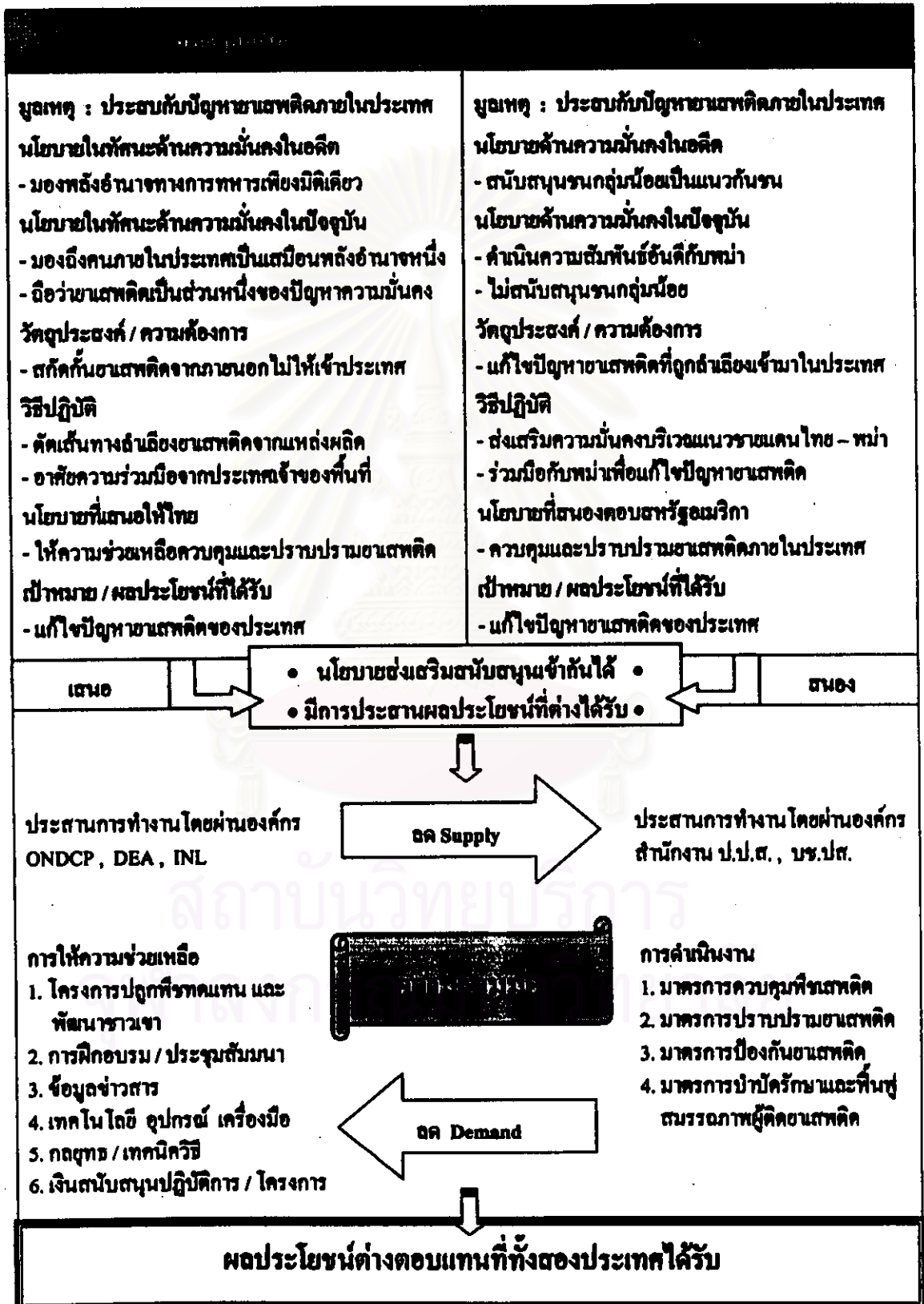
2. การเสนอให้ความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกา มิได้เป็นไปเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดให้แก่ประเทศไทย แต่เป็นไปเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดให้แก่สหรัฐอเมริกาเอง ซึ่งการเสนอให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ นั้น ก็เพื่อให้ไทยได้มีปฏิบัติการในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดที่ครอบคลุมครบทุกวงจรของขบวนการค้าและการผลิต โดยสามารถดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จเบ็ดเสร็จภายในประเทศ ไม่มีหลงเหลือให้ถูกถล่มไปยังสหรัฐอเมริกา อันเป็นการตัดเส้นทางลำเลียงบรรณวัตถุในวัตถุประสงค์ที่สหรัฐอเมริกาต้องการ ตามนโยบายที่มุ่งสกัดกั้นยาเสพติดจากภายนอกไม่ให้ถูกถล่มถอบนำเข้าไปสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นต่อสังคมภายในประเทศ

การพิสูจน์สมมติฐาน

สำหรับสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้นำกรอบความคิดเรื่องความร่วมมือมาเป็นเครื่องมือในการกำหนด และใช้อธิบายในแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ตามแนวทางของผู้วิจัยนั้น เพื่อให้การพิสูจน์ กระชับและได้ใจความ ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจและมองเห็นภาพตามเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ได้ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลรายละเอียดจากข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในแต่ละบทซึ่งมีที่มาจากแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ มาจัดทำเป็นภาพ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน เพื่อแสดงให้เห็นที่มาของความร่วมมือ โดยทางด้านสหรัฐอเมริกาได้วิเคราะห์จากในบทที่ 2 และทางด้านไทยวิเคราะห์จากในบทที่ 3 พร้อมกับเปรียบเทียบนโยบายของสองประเทศที่ประสานเข้ากันได้ จนเกิดปฏิบัติการร่วมและความช่วยเหลือต่าง ๆ กลายมาเป็นพัฒนาการความร่วมมือขององค์กรเกี่ยวกับการควบคุมและปราบปรามยาเสพติด ในช่วงเวลาศึกษาซึ่งเป็นรายละเอียดในบทที่ 4 ทั้งนี้ ภายได้กรอบความคิดซึ่งเป็นขอบเขตที่จะควบคุมและกำหนดทิศทางการศึกษาให้สามารถมุ่งไปสู่การพิสูจน์สมมติฐาน ดังแสดงในภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1

เปรียบเทียบที่มาของความร่วมมือ นโยบาย และสรุปผลการศึกษาที่ได้จากบทที่ 2, 3 และ 4

ผลการพิสูจน์สมมติฐานนั้น ปรากฏว่า เป็นจริงตามที่ตั้งไว้ คือ “ความร่วมมือระหว่าง ไทย - สหรัฐอเมริกา ในการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดเกิดจากได้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติในเรื่อง ความมั่นคงภายในสหรัฐอเมริกา และเมื่อไทยปรับเปลี่ยนนโยบายตามแนวชายแดนโดยเฉพาะการ ให้ความร่วมมือกับพม่า” ซึ่งภายหลังที่ไทยกับพม่าได้ร่วมมือกันในการควบคุมและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดนก็ได้ทำให้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น ส่งผล โดยตรงต่อการลดปริมาณยาเสพติดที่ถูกลำเลียงไปยังสหรัฐอเมริกา จากการคัดช่องทางและทำลาย เครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งที่ผ่านมา สหรัฐอเมริกาพอใจในท่าทีการดำเนินงานของไทย เป็นอย่างมาก มีการนำเรื่องเข้าที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อขออนุมัติเงินช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินการ ควบคุมและปราบปรามยาเสพติดให้แก่ไทยมาโดยตลอด ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากได้เห็นผลการปฏิบัติ ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในกรณีที่ไทยได้ให้ความสำคัญและความจริงจังต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ความร่วมมือระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา ที่เกิดขึ้น แม้จะเกิดจากการที่สหรัฐอเมริกา มองว่า การเสนอให้ความช่วยเหลือไทยในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติด จะช่วยลดค่าใช้จ่าย การดำเนินงานควบคุมและปราบปรามภายในประเทศ ในลักษณะของการลงทุนที่น้อยกว่าแต่ได้ ผลประโยชน์สูง แต่อีกด้านหนึ่ง ไทยก็ไม่ได้รับผลเสียหายใดจากภารุยมอบความช่วยเหลือนี้ อีกทั้ง ยังช่วยให้ปฏิบัติการในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดภายในประเทศมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ไทยจึงได้ให้ความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาน่าจะเป็นอย่างดี ในการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดออกจากสามเหลี่ยมทองคำ โดยใช้ไทยเป็นเส้นทางผ่าน ไปยังต่างประเทศ และความร่วมมือที่เกิดขึ้นนี้คงถือเป็นสิ่งที่ทั้งสองประเทศต่างแสวงหา เพื่อให้ บรรลุในวัตถุประสงค์ที่ต้องการคือ การแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งในการดำเนินงานระหว่างประเทศ ขององค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาก็ได้ก่อให้เกิดพัฒนาการในวิธีการควบคุมและปราบปราม ที่หลากหลาย จนปรากฏผลการปฏิบัติที่เกิดจากการประสานความร่วมมือเป็นรูปธรรม

ปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความร่วมมือระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา ในการควบคุมและปราบปราม ยาเสพติดตามวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ชี้ให้เห็นว่าทั้งสองประเทศต่างให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี เพื่อแก้ไขปัญหยา แต่ถึงกระนั้นก็ไม่สามารถที่จะขจัดปัญหาให้หมดสิ้นไปได้ อันเนื่องมาจาก ปริมาณความต้องการของผู้ติดยาเสพติดได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และมีการสนองตอบโดยขบวนการ ค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ ซึ่งแม้หน่วยปราบปรามยาเสพติดต่าง ๆ จะสามารถปราบปราม

ทำลาย และฮิคของกลางได้เป็นจำนวนมาก แต่ก็หยุดชะงักการขยายตัวของการบริโภคได้เพียงระยะเวลาอันสั้นเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะการถักทอ बनाเข้ายาเสพติดจากชายแดนด้านประเทศพม่ายังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง บุทธวิธีในการปราบปรามยังไม่สามารถทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดได้อย่างถอนรากถอนโคน ดังนั้น โครงสร้างกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดโดยส่วนใหญ่จึงยังไม่ถูกทำลาย แต่กลับมีการพัฒนาการค้ำมาเป็นแบบครบวงจรที่ครอบคลุมทั้งด้านการผลิต การค้า และการจำหน่าย ซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะ ประกอบกับความต้องการบริโภคภายในประเทศรวมไปถึงกลุ่มผู้เสพในยุโรปและสหรัฐอเมริกายังคงค่อนข้างสูง จึงก่อให้เกิดการเสนอและสนองที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการผลิต ซึ่งการที่จะทำลายขบวนการขบวนการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือตามฝ่าย จากประเทศผู้ผลิต ประเทศทางผ่าน และประเทศผู้บริโภค โดยควรเป็นนโยบายที่มุ่งเน้นในด้านการปราบปรามอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 5.1

เปรียบเทียบลักษณะการดำเนินงานของฝ่ายค้ายาเสพติดและฝ่ายปราบปราม

ข้อ	ฝ่ายค้ายาเสพติด	ฝ่ายปราบปราม
1	ไม่มีพรมแดน ไม่มีอำนาจ	อยู่ภายใต้กำแพงแห่งรัฐและเส้นทาง สนมูติทางพรมแดนระหว่างประเทศ
2	เป็นโลกของความไร้ระเบียบ ผ่าฝืนกฎเกณฑ์ ไม่มีระเบียบวาระ	เป็นโลกแห่งกฎ ระเบียบ พิธีการ และระเบียบวาระ
3	องค์กรเล็กกระทัดรัด กล่องตัว	องค์กรใหญ่โต เทอะทะ เต็มไปด้วยขั้นตอนของการปฏิบัติที่ยุ่งยาก ขุ่นเหยิง และซับซ้อน
4	ไม่ต้องการเอกสาร (paperless society)	เต็มไปด้วยเอกสาร (paper work)
5	ไม่เคขขาดแคลนงบประมาณ	ต้องรอกอของงบประมาณตลอดเวลา

ที่มา : สรุปจากข้อมูลผลงานวิจัยของ พรพิมล ศรีโชติ และคณะ, 2542, หน้า 471.

สำหรับปัญหาในการแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้น จะมีอุปสรรคที่สำคัญ คือ การที่แหล่งผลิตอยู่ในประเทศพม่า ซึ่งเจ้าของพื้นที่ไม่สามารถเข้าไปดำเนินการปราบปรามได้ด้วยข้อจำกัดทางด้านการเมืองจากที่ต้องรักษาความเป็นปึกแผ่นของประเทศ โดยมีผลประโยชน์และข้อตกลงบางอย่างกับชนกลุ่มน้อยที่ค้ายาเสพติด ดังนั้น ความร่วมมือในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดตาม

แนวชายแดนไทย - พม่า รัฐบาลไทยจึงต้องพยายามหาวิธีถึงหนทางในการปฏิบัติมากเป็นพิเศษ เพื่อให้มีความชัดเจนมากกว่าปัจจุบัน โดยเฉพาะในระดับเจ้าหน้าที่ซึ่งจะต้องรู้ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร และมีขอบเขตที่สามารถกระทำได้เพียงไร จึงจะไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ในการดำเนินการความพยายามเพื่อการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดจำเป็นต้องระลึกไว้เสมอว่า ยาเสพติดเป็นปัญหาดำคัญระดับโลก และเป็นปัญหาร่วมกันของทุกประเทศที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข ซึ่งจะปล่อยให้ประเทศหนึ่งประเทศใดเผชิญกับปัญหาค้นแต่เพียงลำพังไม่ได้ เพราะนอกจากจะเกินกำลังความสามารถแล้ว การทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาก็อาจส่งผลให้เงินงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการดังกล่าวสูญไปโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้น การแสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและจะขาดเสียมิได้

ความร่วมมือในการปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติดอย่างจริงจังในระดับทวิภาคี ระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา และ ไทย - พม่า นี้ ผู้วิจัยประเมินสถานการณ์ว่าในอนาคต เฮโรอีนที่มีการผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำน่าจะมีการลักลอบนำออกสู่ตลาดภายนอกโดยใช้เส้นทางใหม่ ๆ มากขึ้น เพื่อทดแทนเส้นทางเดิมที่ถูกสกัดกั้นโดยผลของการปราบปราม ดังนั้น ปัญหาการค้าและลำเลียงยาเสพติดจึงจะยังคงมีอยู่ต่อไป ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผนึกกำลังร่วมกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหโดยไม่มีแบ่งแยก พร้อมทั้งจัดให้มีการประชุมหารือเพื่อดำเนินการกวาดล้างอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งการตัดฟันทำลายการเพาะปลูก การสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในทุกเส้นทาง และการประสานขอความร่วมมือกับทางการพม่าในทุกรูปแบบ รวมไปถึงการขอรับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งด้วยวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะส่งเสริมซึ่งกันและกัน สนับสนุนช่วยให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดประสบผลสำเร็จได้ในที่สุด

ข้อเสนอแนะสุดท้ายเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด ที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกล่วงไปได้ในขณะนี้ และเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่มานานหลายทศวรรษ ผู้วิจัยเห็นว่า ควรให้องค์กรระหว่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหโดยตรง ทั้งนี้ เพราะปัญหายาเสพติดมิใช่ปัญหาของไทย พม่า หรือสหรัฐอเมริกา เพียงแค่ 3 ประเทศ หากแต่เป็นปัญหาร่วมของทุกประเทศทั่วโลก ที่ก่อให้เกิดผลเสียในเรื่องคุณภาพของคน ซึ่งทุกประเทศต้องหันมาร่วมมือกันแก้ไขปัญห โดยมิหนทางปฏิบัติที่เป็นไปได้ คือ ให้องค์กรระหว่างประเทศที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรัฐตามด้วยการกำหนดแผนงานในระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้ง มีเงินทุนสนับสนุนให้การดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคาดว่า จะส่งผลให้อนาคตของสามเหลี่ยมทองคำกลายเป็นดินแดนที่ปราศจากยาเสพติด

สำหรับการศึกษาคามวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เมื่อได้ดำเนินการเสร็จสิ้นครบทุกกระบวนการแล้ว ผู้วิจัยหวังว่า รายละเอียดต่าง ๆ และผลสรุปบางประเด็นที่ได้จากการศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้มีผู้ทำการศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ในช่วงเวลาต่อไป และหวังว่าในอนาคต จะมีบุคคลหรือองค์กรที่มีความสามารถเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหากลุ่มนี้ขอ ในพม่าได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากแหล่งผลิตโดยตรงในพม่าได้อย่างถาวร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย